

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

**Par elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā
šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas
aizstājējproduktu inventarizāciju
2025. gada 1. janvārī**

10.12.2024.

Saturs

I. Izmaiņas akcīzes nodokļa likmēs un ar to saistītās darbības	3
II. Inventarizācijas norises kārtība	4
III. Akcīzes nodokļa starpības aprēķināšana	6
IV. EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa.....	8

I. Izmaiņas akcīzes nodokļa likmēs un ar to saistītās darbības

2025. gada 1. janvārī mainās akcīzes nodokļa likmes:

- elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam (turpmāk – e-šķidrums);
- e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām;
- tabakas aizstājējproduktiem.

Akcīzes preču grupa		Akcīzes nodokļa likme	
		līdz 2024. gada 31. decembrim	ar 2025. gada 1. janvārī
E-šķidrums ¹	<i>par 1 mililitru šķidruma</i>	0,24 eiro ²	0,29 eiro ³
E-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas ⁴			
Tabakas aizstājējprodukti ⁵	<i>par 1000 gramam</i>	138 eiro ⁶	151,8 eiro ⁷

Persona, kas realizē e-šķidrumu, e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas, tabakas aizstājējproduktus (izņemot, ja darbības veic speciālās atļaujas (licences) apstiprināta noliktavas turētāja darbībai ietvaros)⁸:

- 1) inventarizē **2025. gada 1. janvārī** krājumā esošo e-šķidrumu (mililitros), e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas (mililitros), tabakas aizstājējproduktus (gramos);
- 2) 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot inventarizācijas dienu), t. i., **līdz 2025. gada 15. janvārim**, veic akcīzes nodokļa starpības aprēķinu un iesniedz Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) dokumentu “Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)”, kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos preču krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu. Aprēķinam iesakām izmantot šī metodiskā materiāla pielikumu;
- 3) par inventarizācijā konstatētajiem preču krājumiem aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu **iemaksā valsts budžetā līdz 2025. gada 17. februārim**.

¹ Likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” 4.¹ panta pirmā daļa.

² Turpat, pārejas noteikumu 165. punkta 1. apakšpunkts.

³ Turpat, pārejas noteikumu 165. punkta 2. apakšpunkts.

⁴ Turpat, 4.¹ panta otrā daļa.

⁵ Turpat, 4.² pants.

⁶ Turpat, pārejas noteikumu 167. punkta 1. apakšpunkts.

⁷ Turpat, pārejas noteikumu 167. punkta 2. apakšpunkts.

⁸ Turpat, pārejas noteikumu 138. punkts.

Vēršam uzmanību: **ar 2025. gada 1. janvāri** Latvijā ir noteikti dažādi ierobežojumi* e-šķidrumu un tabakas aizstājējproduktu laišanai tirgū.

VID jāiesniedz un valsts budžetā jāiemaksā aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa tikai par tiem e-šķidrumu, e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu, tabakas aizstājējproduktu krājumiem, uz kuriem neattiecas realizācijas aizliegums no 2025. gada 1. janvāra.

*Aizliegts realizēt e-šķidrumus un tabakas aizstājējproduktus, kas satur aromatizētājus – piedevu, kas rada smaržu vai garšu, – izņemot aromatizētājus, kas rada tabakas smaržu vai garšu.⁹

Tabakas aizstājējproduktus atļauts laist tirgū tikai tad, ja tie atbilst šādām prasībām:

- šie aizstājējprodukti ir pildīti īpaši tiem paredzētos iepakojumos un iepakojuma vienības masa nepārsniedz 20 gramus;
- vienā tabakas aizstājējprodukta iepakojuma vienībā ir ne mazāk kā 20 tabakas aizstājējprodukti;
- ja tajos maksimālā nikotīna koncentrācija nepārsniedz četrus miligramus uz gramu;
- to sastāvā nav vitamīnu vai citu sastāvdaļu, kas rada iespaidu, ka tabakas aizstājējprodukts ir labvēlīgs veselībai vai samazina veselības apdraudējumu;
- to sastāvā nav kofeīna, taurīna vai citu sastāvdaļu un stimulējošu savienojumu, kas tiek saistīti ar enerģiju un vitalitāti;
- to sastāvā nav sastāvdaļu, kas atvieglo nikotīna uzņemšanu;
- to sastāvā nav sastāvdaļu, kam piemīt kancerogēnas, mutagēnas un reproduktīvajai sistēmai toksiskas īpašības;
- tabakas aizstājējproduktu ražošanā tiek izmantotas vienīgi augstas tīrības un tādas sastāvdaļas, kas nerada apdraudējumu cilvēku veselībai. Nav izmantojamas sastāvdaļas vai piedevas, kam ir nelabvēlīga ietekme uz cilvēku veselību. Šis punkts neattiecas uz nikotīnu;
- tabakas aizstājējproduktu iepakojumi ir droši bērniem un izturīgi pret manipulācijām¹⁰.

⁹ [Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likuma](#) 3. panta pirmās daļas 8. punkts, nākotnes redakcija, spēkā no 2025. gada 1. janvāra.

¹⁰ Turpat, 3. panta 5.¹ daļa, nākotnes redakcija, spēkā no 2025. gada 1. janvāra.

II. Inventarizācijas norises kārtība

1. Veicot e-šķidruma, e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu, tabakas aizstājējproduktu inventarizāciju, jāņem vērā vispārīgās inventarizācijas norises prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju.¹¹
2. Līdz inventarizācijas uzsākšanai visiem dokumentiem par e-šķidruma, e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu, tabakas aizstājējproduktu saņemšanu jābūt reģistrētiem attiecīgajos reģistros un jāatrodas nodokļu maksātāja rīcībā. Jābūt pabeigta visu attaisnojuma dokumentu apstrādei, izdarītiem attiecīgajiem ierakstiem analītiskās uzskaites reģistros un aprēķinātiem preču atlikumiem.
3. Ja līdz inventarizācijas uzsākšanai nav saņemti attaisnojuma dokumenti par e-šķidruma, e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu, tabakas aizstājējproduktu saņemšanu un tādējādi nav izdarīti ieraksti attiecīgajos analītiskās uzskaites reģistros, tad akcīzes nodokļa aprēķins jāveic un akcīzes nodokļa starpības summa jāsamaksā valsts budžetā par faktisko inventarizācijā konstatēto preču atlikumu.
4. Inventarizācijas rezultāti jāieraksta inventarizācijas sarakstos, ko sagatavo vismaz divos eksemplāros, no kuriem viens jāuzglabā katrā e-šķidruma, e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu, tabakas aizstājējproduktu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietā.
5. Ja personai ir vairākas e-šķidruma, e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu, tabakas aizstājējproduktu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietas, inventarizācija jāveic katrā komercdarbības vietā. EDS iesniedz dokumentu, kurā norādīts kopējais preču daudzums un akcīzes nodokļa starpības aprēķina summa.
6. Ja inventarizācijas sarakstu sagatavo elektroniskā formā, to glabā elektroniskā veidā katrā e-šķidruma, e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu, tabakas aizstājējproduktu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietā, vienlaikus nodrošinot, ka pēc kontrolējošo institūciju pieprasījuma šie saraksti ir pieejami uzrādīšanai. Ja inventarizācijas saraksti tiek sagatavoti elektroniskā formā, tos paraksta ar drošu elektronisko parakstu vai elektroniski apliecina ar grāmatvedības informācijas datorsistēmas vai citas informācijas sistēmas rīkiem uzņēmuma vadītāja noteiktajā kārtībā.¹²
Inventarizācijas sarakstu sagatavo tā, lai visā tā glabāšanas laikā nezustu tajā ietvertā informācija, kā arī būtu iespējams radīt šī dokumenta atvasinājumu. Ja inventarizācijas sarakstu sagatavo elektroniski, izmantojot grāmatvedības datorprogrammu, nodrošina tajā iekļautās informācijas attēlošanu datora vai citas elektroniskas ierīces ekrānā cilvēklasāmā formātā¹³.

¹¹ [Grāmatvedības likums](#).

¹² Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumu Nr. 877 “[Grāmatvedības kārtošānas noteikumi](#)” 89.6. apakšpunkts.

¹³ Turpat, 88. punkts.

III. Akcīzes nodokļa starpības aprēķināšana

7. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinam esam sagatavojuši un aicinām izmantot šī metodiskā materiāla pielikumā iekļautās akcīzes nodokļa starpības aprēķina tabulas. Pielikumā iekļautajos inventarizācijas sarakstos akcīzes nodokļa starpību summas aprēķina tabula aizpildās automātiski.
8. Akcīzes nodokli **e-šķidrumam un e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām** (neatkarīgi no nikotīna daudzuma) aprēķina pēc formulas:

$$A = D \times m$$

A – akcīzes nodoklis (eiro)

D – kopējais šķidruma daudzums (ml)

m – akcīzes nodokļa likme par 1 ml šķidruma

- 8.1. Akcīzes nodokli e-šķidrumam un e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām līdz likmes maiņai 2025. gada 1. janvārī aprēķina pēc likmes **0,24 eiro par 1 mililitru šķidruma**.
- 8.2. Akcīzes nodokli e-šķidrumam un e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām pēc likmes, kas stājas spēkā 2025. gada 1. janvārī, aprēķina pēc likmes **0,29 eiro par 1 mililitru šķidruma**.
- 8.3. **Akcīzes nodokļa starpību** e-šķidrumam un e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām aprēķina eiro kā starpību starp nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināta pēc akcīzes nodokļa likmes, kas ir spēkā ar 2025. gada 1. janvāri, un akcīzes nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināts pēc akcīzes nodokļa likmes, kas bija spēkā līdz 2024. gada 31. decembrim.

Piemērs

Personai 2025. gada 1. janvārī krājumos ir 100 mililitri e-šķidruma vai e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu:

- 1) aprēķina akcīzes nodokli par 100 mililitriem e-šķidruma vai e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām līdz akcīzes nodokļa likmju maiņai:

$$100 \times 0,24 = 24,00 \text{ eiro}$$

- 2) aprēķina akcīzes nodokli par 100 mililitriem e-šķidruma vai e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām pēc akcīzes nodokļa likmju maiņas:

$$100 \times 0,29 = 29,00 \text{ eiro}$$

- 3) aprēķina akcīzes nodokļa starpību par 100 mililitriem e-šķidruma vai e-šķidruma sagatavošanām:

$$29,00 - 24,00 = 5,00 \text{ eiro}$$

9. Akcīzes nodokli **tabakas aizstājējproduktiem** aprēķina pēc formulas:

$$A = D \times m / 1000$$

A – akcīzes nodoklis (eiro)

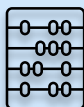
D – kopējais aizstājējproduktu daudzums (gramos)

m – akcīzes nodokļa likme par 1000 gramiem aizstājējproduktu

9.1. Akcīzes nodokli tabakas aizstājējproduktiem līdz likmes maiņai 2025. gada 1. janvārī aprēķina pēc likmes **par 1000 gramiem – 138 eiro**.

9.2. Akcīzes nodokli tabakas aizstājējproduktiem pēc likmes, kas stājas spēkā 2025. gada 1. janvārī, aprēķina pēc likmes **par 1000 gramiem – 151,8 eiro**.

9.3. **Akcīzes nodokļa starpību** tabakas aizstājējproduktiem aprēķina eiro kā starpību starp nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināts pēc akcīzes nodokļa likmes, kas ir spēkā ar 2025. gada 1. janvāri, un akcīzes nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināts pēc akcīzes nodokļa likmes, kas bija spēkā līdz 2024. gada 31. decembrim.

Piemērs

Personai 2025. gada 1. janvārī krājumos ir 100 gramu tabakas aizstājējproduktu:

1) aprēķina akcīzes nodokli par 100 gramu tabakas aizstājējproduktu līdz akcīzes nodokļa likmju maiņai:

$$100 \times 138 / 1000 = 13,80 \text{ eiro}$$

2) aprēķina akcīzes nodokli par 100 gramu tabakas aizstājējproduktu pēc akcīzes nodokļa likmju maiņas:

$$100 \times 151,8 / 1000 = 15,18 \text{ eiro}$$

3) aprēķina akcīzes nodokļa starpību par 100 gramu tabakas aizstājējproduktu:

$$15,18 - 13,80 = 1,38 \text{ eiro}$$

IV. EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa

10. Akcīzes nodokļa starpības aprēķins jāiesniedz VID elektroniskā veidā, izmantojot EDS¹⁴.

11. Dokuments “Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)” EDS ir pieejams sadaļā “Dokumenti” – “Izveidot jaunu dokumentu” – “Akcīzes nodokļa dokumenti” – “Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)” – “Taksācijas periodam, sākot ar 01.01.2022”.

12. Atverot dokumentu, jāizvēlas akcīzes nodokļa likmes maiņas datums un tam piesaistītais preču veids:

12.1. 01.01.2025 Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamais šķidrums, tā sagatavošanas sastāvdaļas;

12.2. 01.01.2025 Tabakas aizstājējprodukti.

¹⁴ Likuma “[Par nodokļiem un nodevām](#)” 15. panta pirmās daļas 3. punkts.

13. Ja akcīzes nodokļa starpības aprēķins tiek veikts gan par e-šķidrumu, e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām, gan par tabakas aizstājējproduktiem, tad ir **jāiesniedz divi atsevišķi dokumenti**.
14. Inventarizācijas veikšanas datums un maksāšanas termiņš dokumentā aizpildīsies automātiski pēc likmes maiņas datuma un preču veida izvēles.

Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)

Pārbaudīt un saglabāt Dokumenta drukas versija

Pirmreizējs dokuments Precizējums

1. Periods

nodokļa likmes maiņas datums 01 01.01.2025

inventarizācijas veikšanas datums 02 01.01.2025

maksāšanas termiņš 03 17.02.2025

2. Ziņas par akcīzes nodokļa maksātāju

nodokļa maksātāja nosaukums 04

nodokļa maksātāja reģistrācijas kods 05

nodokļa maksātāja veids 06 Cita persona (bez licences)

nodokļa maksātāja licences 07
Aizpildās automātiski

01 Izvēlas:
01.01.2025 Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamais šķidrumi, tā sagatavošanas sastāvdaļas, vai 01.01.2025 Tabakas aizstājējprodukti

06 Izvēlas: Cita persona (bez licences)

15. Pretī produkta veidam jāievada inventarizācijas rezultātā konstatētais attiecīgā produkta kopējais daudzums (e-šķidrumam, tā sagatavošanas sastāvdaļām – mililitros, tabakas aizstājējproduktiem – gramos) un aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa.

Produkta veids	Vienotais nodokļu kods	Kopējais daudzums	Nodokļa starpības summa (EUR)
1	2	3	4
08	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00

Ievada inventarizācijas rezultātā konstatēto kopējo daudzumu un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu

Aizpildās automātiski atbilstoši izvēlētajam produkta veidam 01 sadaļā

16. Aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa par e-šķidruma, e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu, tabakas aizstājējproduktu krājumiem jāiemaksā **vienotajā nodokļu kontā ar atbilstošajiem rekvizītiem:**

Konta numurs: **LV33TREL1060000300000**
Saņēmējs: Valsts budžets (VID)
Reģistrācijas Nr. 90000010008
Saņēmēja iestāde: Valsts kase
BIC kods: TREL LV22

Pielikumā: Akcīzes nodokļa aprēķina tabula e-šķidrumu, e-šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu inventarizācijai 2025. gada 1. janvārī.

Kontaktpersonas VID Nodokļu pārvaldes Akcīzes daļā:

Lilija Mūrniece, tālrunis 67120138

Karīna Ķeire-Ērmane, tālrunis 67120139

Daniela Rokalo, tālrunis 67120151

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 10.12.2024.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 13.12.2024.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [EDS](#) sadaļā “Sarakste ar VID”.